

MOCIÓ QUE PRESENTA EL GRUP MUNICIPAL DE LA CUP DE REUS PER TAL D'INCORPORAR EL CRIM D'ECOCIDI EN EL TRIBUNAL PENAL INTERNACIONAL

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La dècada de 2020 a 2030 és decisiva per a la Humanitat. El futur no està decidit. Dependrà de com juguem les nostres cartes i de quines regles de joc marquem. És un moment extraordinari que comporta una gran responsabilitat per actuar amb decisió. No tenim temps per perdre. La crisi climàtica i ecològica que afrontem requerirà respostes col·lectives.

Els darrers decennis s'han caracteritzat per guerres contínues pels recursos. Actualment, hi ha indeterminats conflictes socioambientals derivats de l'activitat humana a tot el món. Part d'aquesta realitat, més de 3.600 casos (abril 2022) es poden observar a l'[Atles de Justícia Ambiental](https://ejatlas.org/) (ejatlas.org), un projecte internacional en forma de mapa interactiu i col·laboratiu creat el 2012 per la UAB i codirigit per l'economista ecològic català Joan Martínez-Alier. Aquests conflictes generen impactes ambientals als ecosistemes i, per tant, també als pobles que hi viuen, especialment als del Sud Global.

A partir dels anys vuitanta el capitalisme globalitzat ha augmentat el nombre i intensitat d'aquests conflictes arreu del món, majoritàriament en nom del progrés tecnològic i un sistema econòmic de creixement il·limitat. Tot un conjunt de tractats internacionals i acords conformen un entramat jurídic i econòmic per tal que les accions transnacionals destrueixin els territoris i els seus pobles, i criminalitzin i reprimeixin tota forma de resistència que sorgeixi. El cas de l'assassinat de l'activista ecologista hondurenya Berta Cáceres el 2016 n'és un dels molts desgraciats exemples.

La relació de la societat amb el seu entorn s'ha degradat a escala mundial, en considerar únicament valuós el que qualifica d'útil o productiu, perdent totalment la visió de convivència amb un espai natural que ens és essencial i amb altres espècies que mereixen el nostre respecte i la nostra protecció. La destrucció de l'entorn no humanitzat també ens portarà a la destrucció del actual "sistema econòmic i social" que sols pensa en el benefici propi i que arrossega a la resta d'espècies del planeta cap al mateix destí. La visió de propietat nacional com tot l'espai geogràfic separat per fronteres, afavoreix la creença que el patrimoni natural no és de totes sinó únicament d'unes quantes. L'efecte papallona de la destrucció d'espècies, espais naturals, zones agràries, l'esgotament de recursos escassos i finits com l'aigua o la contaminació constant d'aquests, no afecta sols al país on es produeixen i als pobles que hi depenen, sinó que produeix efectes negatius a tot el planeta.

Tal com descriu l'advocada Polly Higgins (iniciadora del moviment internacional "[Stop Ecocide](#)") el món es caracteritza per seguir infinitament el "cercle viciós de l'Ecocidi": Ecocidi-esgotament dels recursos-conflicte-guerradany i destrucció-ecocidi. Ella mateixa va presentar una primera definició del delictes d'Ecocidi a la Comissió Jurídica de les Nacions Unides el 2010 que deia el següent: "L'ecocidi és la pèrdua, el dany o la destrucció generalitzada dels ecosistemes d'un territori(s) determinat(s) de manera que el gaudi pacífic dels habitants ha estat o serà severament disminuït". L'ecocidi és un delictes contra la Natura, contra les generacions futures i en última instància un delictes contra la Pau. És tancar la porta al que causa la destrucció de la vida. És trencar el cercle viciós de l'ecocidi. I des de fa

uns anys ençà hi ha una lluita mundial en forma de campanya internacional perquè esdevingui el 5è crim internacional contra la Pau.

El novembre de 2020, la Fundació Stop Ecocide va convocar el Grup d'Experts Independents per a la Definició Legal d'Ecocidi a petició dels parlamentaris interessats dels partits governants a Suècia. El treball d'aquest grup es va anunciar el juny de 2021. Així la definició en termes jurídics s'entén com: *“La provocació de danys greus, massius i la destrucció d'un o més ecosistemes, així com danys greus generalitzats a la natura a llarg termini. A més, afegit a l'impacte social d'aquests, quan la qualitat de vida o la Pau dels habitants del territori on ocorre disminueix severament i durant un temps prolongat”*.

L'interès per criminalitzar l'ecocidi ja és una qüestió pública a nivell parlamentari i/o governamental a diferents països del món (Brasil, Bèlgica, Canadà, Xile, Finlàndia, França, Samoa, Escòcia, Suècia, Regne Unit, Vanuatu,..) així com al Parlament Europeu. El maig del 2021, el Parlament Europeu va donar llum verda a un informe que reclamava augmentar la protecció als activistes ambientals i el reconeixement de 'l'Ecocidi' com un delictes a l'Estatut de Roma. Aprovat per 518 vots a favor, 97 en contra i 77 abstencions, es va donar suport a reforçar la legislació europea sobre la responsabilitat ambiental de les empreses per prevenir els danys en l'entorn. Entre d'altres, l'informe també apostava per revisar i transformar la directiva de responsabilitat mediambiental en un reglament per a la seva aplicació directa i actualitzar la directiva de Delictes Mediambientals per incloure-hi nous delictes. El desembre del 2021, Bèlgica es converteix en el primer país de la UE en reconèixer el crim d'ecocidi i incloure'l al seu codi penal en haver-ho aprovat per una àmplia majoria.

A través d'aquesta moció volem donar suport a una iniciativa recent tramitada a registre al Parlament de Catalunya el passat mes de març per tal que aquest sigui el primer parlament subestatal (en terminologia de la UE) que voti favorablement a la incorporació d'aquest delictes tant en la legislació estatal com en la legislació que regula el Tribunal Penal Internacional. Si el Parlament de Catalunya aprova per majoria la proposta, aniria al Parlament espanyol i tots els partits haurien de votar la seva incorporació directa al dret penal estatal. Seria el segon cas després del Parlament belga a escala de la UE.

Considerem, a més, molt rellevant que qualsevol proposta de tipificació del delictes d'ecocidi comporti el deure de reparació dels gravíssims danys ambientals i comunitaris causats arreu del Planeta. Aquest hauria de ser imputat tant als directius com als accionistes i inversors de les companyies transnacionals que tenen com a únic objectiu la infinita expansió de beneficis amb completa despreocupació del seu cost climàtic, en biodiversitat o la supervivència i el benestar de les comunitats humanes afectades. Cap empresa o govern ha de poder continuar devastant el Planeta i les poblacions indígenes i aïllades.

És per això que des del Grup Municipal de la CUP proposem al Ple de l'Ajuntament de REUS que adopti els següents acords:

PRIMER.- Que el ple de l'Ajuntament de Reus insti al Congrés espanyol i al Parlament Europeu a que s'inclougui el delictes d'ecocidi a la legislació penal estatal i europea segons l'exposat en l'exposició de motius.

SEGON.- Instar el Parlament de Catalunya perquè aprovi la proposta registrada el passat mes de març i que insti al Govern de l'estat espanyol a incorporar el delictes d'ecocidi al seu codi penal, seguint exemples d'altres països de la UE com Bèlgica.

TERCER.- Iniciar els tràmits per declarar, abans de finalitzar l'any 2022, les entitats ecologistes i de cooperació amb el Sud de reconegut prestigi dins el nostre terme municipal o de proximitat com a "entitats d'interès públic". Tal efecte comporta la facilitació de l'accés directe als serveis administratius així com el dret preferent a ser consultades i poder proposar als òrgans municipals les iniciatives que estimin útils de cara a la prevenció o punició dels delictes d'ecocidi.

QUART.- Donar suport a la campanya internacional **Stop Ecocide International** i fomentar l'adhesió dels veïns del municipi tot iniciant, abans de sis mesos, una campanya local de sensibilització de la campanya així com la defensa del territori, on es tingui en compte la informació detallada i independent de les corporacions i governs propers o nacionals sobre els impactes de les accions al sud global i implicant els agents del sector ambiental i veïnal per conscienciar de la importància de canvi de model que sigui capaç de defensar el dret a la vida i els interessos de les classes populars de tot el món.

CINQUÈ.- Prendre mesures d'abast local com la prohibició del glifosat (creat per una reconeguda empresa ecocida com Monsanto) o qualsevol altre herbicida a la via pública. Així com augmentar els recursos a la vigilància i control de la contaminació ambiental, la protecció decidida dels espais naturals, forestals i rurals/agraris que afectin al nostre municipi i incrementar la partida pressupostària per a una gestió d'aquests espais eficient, respectuosa i protectora de la biodiversitat, així com sostenible.

SISÈ.- Comunicar aquests acords presos i l'aprovació de la moció als Parlament de Catalunya, Govern de la Generalitat de Catalunya, Congrés dels Diputats i Govern de l'estat espanyol així com a la Diputació de Tarragona i al Consell Comarcal de Baix Camp.

Reus, 17 de maig de 2022